

Opgesteld door Biomass Research

J.W.A. (Hans) Langeveld
A.L. (Asher) Lazarus
M. (Manisha) Lamichhane

PLATFORM
BIOECONOMIE

Platform Bio-Economie presenteert de jaarlijkse rapportage over de inzet van houtige biomassa in Nederland

28 juli 2024

Jaarlijks presenteert het Platform Bio-Economie in Nederland een rapport rond het gebruik van houtige biomassa voor energieopwekking. Op 19 juni 2024 was dit al de 12e editie van de jaarlijkse rapportage over de inzet van houtige biomassa in Nederland.

Met deze rapportering wil het Platform zorgen dat er transparant en goed gefundeerd cijfermateriaal ter beschikking gesteld wordt aan overheid, bedrijfsleven en uiteindelijk ook aan de Nederlandse burgers om hiermee de ontwikkelingen in dit domein te kunnen volgen. De rapportage is tot stand gekomen dankzij een goede participatie en samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven.

De studie vat het als volgt samen:

"De hoeveelheid gebruikte houtige biomassa voor energiedoelinden in 2023 (opgegeven door deelnemers van de jaarlijkse enquête) bedroeg 3,1 miljoen ton. Het gebruik is hiermee met ca. 1,0 miljoen ton (24%) afgenomen ten opzichte van 2022. De belangrijkste reden voor deze afname is een lagere inzet in de bij- en meestook. De meeste houtige biomassa wordt gebruikt voor de productie van elektriciteit en warmte in installaties groter dan 10 MW. Dit is inclusief bij- en meestook, waar de meeste houtige biomassa naar toe gaat. Vrijwel alle gebruikte houtige biomassa bestaat uit rest- en afvalstromen, welke geen andere nuttige toepassingen kennen. Dit betreft vooral reststromen uit de agro-, food- en houtindustrie, reststromen uit bos-, natuur- en landschapsbeheer en afvalhout (A- en B-hout). Er zijn grote verschillen in herkomst en vorm van de houtige biomassa tussen kleinere en grotere installaties.

- Kleinere installaties (<10 MW) gebruiken voornamelijk reststromen uit landschaps-, natuur- en bosbeheer en B-hout.

- Grotere installaties (>10 MW) inclusief bij- en meestook maken gebruik van een grotere verscheidenheid aan bronnen waarbij reststromen uit de agro-, food- en houtindustrie de belangrijkste zijn.

Een aanzienlijk deel van de bio-energie productie vindt plaats op basis van Nederlandse biomassa: 1,3 miljoen ton van alle houtige biomassa komt uit Nederland. Dit is 0,2 miljoen ton (18%) meer dan in 2022. Noord Amerika is een andere belangrijke bron van biomassa (1,3 miljoen ton; een daling met 10% ten opzichte van 2022).

- Kleinere installaties (< 10 MW) gebruiken bijna uitsluitend Nederlandse houtige biomassa.

- Geïmporteerde houtige biomassa komt vooral uit Noord-Amerika en wordt voornamelijk gebruikt als meestook in kolencentrales.

Houtige biomassa wordt in kleinere installaties vooral ingezet voor de (kleinschalige) productie van warmte, al dan niet in warmtenetten. Ook de particuliere inzet zal, door stijgende (gas-)kosten, het komende jaar naar verwachting stijgen. Houtige biomassa levert hiermee een cruciale bijdrage aan een integraal energiesysteem dat zich noodzakelijkerwijze aanpast aan nieuwe en onzekere marktcondities. In de laatste jaren is het gebruik van duurzame houtige biomassa en daarmee duurzaamheidsrapportages en -verificatie sterk toegenomen. In 2023 had 2,2 miljoen ton een duurzaamheidscertificaat. De meest gebruikte certificaten zijn SBP, GGL en Better Biomass.

Afvalhout en (in bepaalde gevallen) reststromen uit de agro-, food- en houtindustrie hoeven niet te worden gecertificeerd. Recente innovaties en aanpassingen richten zich op de inzet van BECCS voor CO₂-negatieve biomassaketens, plannen voor een verbeterde verbranding van slib en het verhogen van de verbrandingstemperatuur om corrosie te voorkomen. Verschillende bedrijven werken aan het gebruik van restwarmte voor toepassingen buiten het bedrijf. Ook wordt gekeken naar gebruik van katalysatoren om NO_x-emissies te verlagen. De belangrijkste knelpunten zijn de financiële situatie van de bedrijven die biomassa gebruiken. Dit is gerelateerd aan de blijvend hoge biomassaprijs in combinatie met het wegvallen van de SDE-subsidie. Verder zijn er problemen met het gebruik van Ad-blue, en is er het gevoel dat er een beperkt aanbod is van Nederlandse biomassa. Bovendien speelt de maatschappelijke beeldvorming een rol, vooral rond vergunningverlening. Naar de toekomst is het onduidelijk wat de invoering van de nieuwe RED III en de EUDR voor de sector gaat betekenen. De prijs van houtige biomassa zal naar verwachting relatief hoog blijven, wat consequenties kan hebben voor het gebruik. Door de toenemende beschikbaarheid van energie uit wind en zon neemt de behoefte aan flexibilisering en stabilisering verder toe. Er worden meerdere flexibiliseringsopties geïmplementeerd, niet alleen door technische aanpassingen maar ook door geavanceerde ICT om adequaat in te kunnen spelen op prijsschommelingen."